

Fairy Tale

Eerder verschenen van Stephen King:

<i>Carrie</i>	<i>Vel over been</i>	Onder pseudoniem
<i>Bezeten stad</i>	<i>Harten in Atlantis</i>	Richard Bachman:
<i>De Shining</i>	<i>Over leven en schrijven</i>	<i>De regelaars</i>
<i>Dodelijk dilemma</i>	<i>Achtbaan</i>	<i>Razernij</i>
<i>Ogen van vuur</i>	<i>Dromenvanger</i>	<i>De marathon</i>
<i>Cujo</i>	<i>Alles is eventueel (1408)</i>	<i>Werk in uitvoering Vlucht</i>
<i>Christine</i>	<i>Een goed huwelijk</i>	<i>naar de top</i>
<i>4 Seizoenen</i>	<i>Het geheim van de Buick</i>	<i>De ontvoering</i>
<i>Dodenwake (Pet Sematary)</i>	<i>De Colorado Kid</i>	<i>De vervloeking</i>
<i>Satanskinderen</i>	<i>Mobiel</i>	
<i>Duistere krachten</i>	<i>Lisey's verhaal</i>	De Donkere Toren-serie:
<i>4 x Stephen King</i>	<i>The Mist (Dichte mist)</i>	<i>De wind door het sleutelgat</i>
<i>It (Het)</i>	<i>Duma</i>	<i>1 De scherpschutter</i>
<i>Silver Bullet</i>	<i>Na zonsondergang</i>	<i>2 Het teken van drie</i>
<i>Ogen van de draak</i>	<i>Under the Dome</i>	<i>3 Het verloren rijk</i>
<i>Misery</i>	<i>(Gevangen)</i>	<i>4 Tovenaarsglas</i>
<i>De gloed</i>	<i>Aardedonker zonder sterren</i>	<i>5 Wolven van de Calla</i>
<i>De duistere kant</i>	<i>Eenmalige zonde</i>	<i>6 Een lied van Susannah</i>
<i>Tweeduister</i>	<i>11.22.1963 (22-11-1963)</i>	<i>7 De Donkere Toren</i>
<i>Schemerwereld</i>	<i>Mijl 81 (e-only)</i>	
<i>De noodzaak</i>	<i>Joyland</i>	De Donkere Toren-serie
<i>De beproeving</i>	<i>Hoogste versnelling</i>	(graphic novels):
<i>De spelbreker</i>	<i>(met Joe Hill)</i>	<i>1 De jonge jaren van de scherpschutter</i>
<i>Dolores Claiborne</i>	<i>Het hoge gras</i>	<i>2 De lange weg naar huis</i>
<i>Nachtmerries</i>	<i>(met Joe Hill)</i>	<i>3 Verraad</i>
<i>Droomlandschappen</i>	<i>Dr. Sleep</i>	<i>4 De val van Gilead</i>
<i>Insomnia</i>	<i>Mr. Mercedes</i>	<i>5 De slag bij Jericho Hill</i>
<i>Rosie</i>	<i>Revival</i>	
<i>Midlife Confidential</i>	<i>De eerlijke vinder</i>	De beproeving
<i>(met Amy Tan e.a.)</i>	<i>De bazaar van boze dromen</i>	(graphic novels):
<i>De Green Mile</i>	<i>Wisseling van de wacht</i>	<i>1 Captain Trips</i>
<i>Desperation</i>	<i>Schone slaapsters</i>	<i>2 Amerikaanse nachtmerries</i>
<i>Macabere liefde</i>	<i>De buitenstaander</i>	<i>3 De overlevenden</i>
<i>(Stephen King e.a.)</i>	<i>Gwendy's knoppenkist</i>	<i>4 Zware gevallen</i>
<i>Het meisje dat hield van</i>	<i>Verlichting</i>	<i>5 Niemandslaan</i>
<i>Tom Gordon</i>	<i>Het Instituut</i>	<i>6 Bij het vallen van de nacht</i>
<i>De Talisman (met Peter Straub)</i>	<i>Als het bloedt</i>	
<i>Zwart huis (met Peter Straub)</i>	<i>Later</i>	
<i>De storm van de eeuw</i>	<i>Billy Summers</i>	
	<i>Fairy Tale</i>	

Stephen King

Fairy Tale

Versaald door Annemarie Lodewijk

ISBN 978-90-225-9660-9
ISBN 978-94-023-1905-7 (e-book)
ISBN 978-90-528-6522-5 (audio)
NUR 330

Oorspronkelijke titel: *Fairy Tale*
Omslagontwerp: Will Staehle / Unusual Corporation,
bewerkt door DPS Design & Prepress Studio, Amsterdam
Omslagbeeld: Will Staehle / Unusual Corporation & Shutterstock
Illustraties: Gabriel Rodríguez (oneven hoofdstukken en epiloog) en
Nicolas Delort (even hoofdstukken)
Zetwerk: Pier Post

'Rien qu'une fois' by Keen'V / Zonee.L / Matthieu Evain / Fabrice Vanvert
© 2015 by YP / RECORD TWO
Reprinted by kind permission of Keen'V, YP and RECORD TWO

© 2022 Stephen King
© 2022 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk,
fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.

Denkend aan REH, ERB en, vanzelfsprekend, HPL

‘Laat je altijd leiden door je geweten.’
– De Blauwe Fee

Die verdomde brug. Het wonder. Het janken.

I

Ik weet zeker dat ik dit verhaal kan vertellen. Ik weet ook zeker dat niemand het zal geloven. Daar zit ik niet mee. Het vertellen is genoeg. Mijn probleem – en ik weet zeker dat veel schrijvers hetzelfde hebben, niet alleen nieuwelingen zoals ik – is besluiten waar ik moet beginnen.

In eerste instantie dacht ik aan de schuur, omdat dat de plek is waar mijn avonturen eigenlijk begonnen, maar toen bedacht ik dat ik eerst over meneer Bowditch moest vertellen, en hoe we elkaar zo goed hebben leren kennen. Alleen zou dat nooit gebeurd zijn zonder het wonder dat mijn vader overkwam. Een doodgewoon wonder, zou je het kunnen noemen, dat na 1935 duizenden mannen en vrouwen is overkomen, maar in de ogen van een kind leek het een wonder.

Maar eigenlijk is ook dat niet de juiste plek om te beginnen, want volgens mij had mijn vader zonder die verdomde brug helemaal geen wonder nodig gehad. Dus dáár moet ik mee beginnen, met die verdomde Sycamore Street Bridge. En nu ik er zo over nadenk, zie ik door de jaren heen een duidelijke lijn in de richting van meneer Bowditch en de schuur met het hangslot achter zijn gammele, oude huis in victoriaanse stijl.

Maar zo'n lijn kun je makkelijk breken. Dus noemen we het geen lijn, maar een ketting. Een heel sterke. En ik was het jochie met de handboei om zijn pols die eraan vastzat.

2

De Little Rumble River stroomt door de noordelijke helft van Sentry's Rest (dat door de plaatselijke bevolking Sentry wordt genoemd) en tot het jaar 1996, mijn geboortjaar, liep er een houten brug over. Dat was het jaar waarin de staatsinspecteurs van het Department of Highway Transportation de brug bekeken en onveilig verklaarden. De mensen in ons deel van Sentry wisten dat al sinds 1982, zei mijn vader. De brug kreeg een maximum draagvermogen van vijfduizend kilo, maar stadsbewoners met een volgeladen pick-uptruck meden hem toch liever en kozen voor de doorgetrokken snelweg, een vervelende en tijdrovende omweg. Mijn vader zei dat je zelfs in een personenwagen de planken onder je kon voelen trillen en schudden en rammelen. Het was gevaarlijk, daar hadden de inspecteurs gelijk in, maar nu komt het ironische: als de oude, houten brug nooit was vervangen door een stalen, had mijn moeder nu misschien nog geleefd.

De Little Rumble is een riviertje van niks en het bouwen van de nieuwe brug nam niet veel tijd in beslag. De houten overspanning werd neergehaald en in april 1997 werd de nieuwe brug geopend voor verkeer.

'De burgemeester knipte een lint door, pastoor Coughlin zegende het verdomde ding en dat was dat,' zei mijn vader op een avond. Hij was op dat moment behoorlijk dronken. 'Maar voor ons was het niet zo'n zegen, hè, Charlie?'

De brug werd de Frank Ellsworth Bridge genoemd, naar een lokale held die in Vietnam was gesneuveld, maar de plaatselijke bevolking had het altijd gewoon over de Sycamore Street Bridge. Sycamore Street was aan beide kanten keurig vlak bestraat, maar het brugdek – een kleine vierenvertig meter lang – bestond uit een stalen rooster dat een gonzend geluid maakte wanneer er auto's overheen reden en dreunde wanneer vrachtwagens er gebruik van maakten – en dat konden ze, want de brug kon nu officieel zevenentwintigduizend kilo hebben. Niet genoeg voor een geladen vrachtwagencombinatie, maar die maakten toch al geen gebruik van Sycamore Street.

Elk jaar werd er in de gemeenteraad geopperd het wegdek van de brug te bestraten en op z'n minst één voetpad toe te voegen, maar elk jaar ble-

ken er weer andere plekken te zijn waar het geld dringender nodig was. Ik denk niet dat een voetpad mijn moeder zou hebben gered, maar bestrating misschien wel. Je weet 't niet, hè?

Die verdomde brug.

3

Wij woonden halverwege de ellenlange Sycamore Street Hill, zo'n vierhonderd meter bij de brug vandaan. Aan de andere kant van de brug zat de Zip Mart, een kleine benzinepomp annex supermarkt. Je kon er de gewone dagelijkse dingen krijgen, van motorolie en verpakt en voorgesneden brood tot Little Debbie-koekjes en -taartjes, maar ze verkochten er ook gebraden kip, bereid door de eigenaar, meneer Eliades (die door de hele buurt meneer Zippy werd genoemd). Die kip was exact wat de reclame in de etalage beloofde: DE LEKKERSTE VAN HET LAND. Ik weet nog precies hoe lekker hij was, maar na de dood van mijn moeder heb ik er nooit meer een hap van gegeten. Als ik het had geprobeerd, had ik het vast weer uitgekotst.

Op een zondag in november 2003 – terwijl de gemeenteraad nog steeds aan het overleggen was of ze de brug gingen bestraten, waarna nog steeds werd besloten dat het nog wel een jaartje kon wachten – zei mijn moeder tegen ons dat ze even naar de Zippy ging om gebraden kip te halen voor het avondeten. Mijn vader en ik zaten een footballwedstrijd te kijken.

'Neem de auto,' zei pa. 'Het gaat regenen.'

'Een beetje beweging is goed voor me,' zei ma, 'maar ik zal mijn rode regenjas met capuchon aantrekken.'

En die droeg ze dus toen ik haar voor het allerlaatst zag. Ze had de capuchon niet op, want het regende nog niet, en haar haar viel over haar schouders. Ik was zeven jaar en vond dat mijn moeder het mooiste rode haar van de hele wereld had. Ze zag door het raam dat ik naar haar keek en ze zwaaide. Ik zwaaide terug en keek toen weer naar de tv, waar het team van LSU op het punt stond te scoren. Ik zou willen dat ik wat langer had gekeken, maar ik neem mezelf niets kwalijk. Je weet immers nooit waar in het leven de valkuilen zich bevinden.

Het was niet mijn schuld en het was niet pa's schuld, hoewel ik wist dat hij dat zelf anders zag en dacht: was ik maar van m'n luie reet gekomen om haar even naar die klotezaak te rijden. Het was waarschijnlijk ook niet de schuld van de man in de vrachtauto van het loodgietersbedrijf. Volgens de politie had hij niet gedronken en hij hield bij hoog en bij laag vol dat

hij zich aan de maximumsnelheid had gehouden, wat in onze woonwijk veertig kilometer per uur was. Pa zei dat zelfs als dat waar was, de man toch even niet naar de weg had gekeken, al was het maar een paar tellen. Daar had pa waarschijnlijk wel gelijk in. Hij was zelf schade-expert bij een verzekeringsmaatschappij en hij heeft me eens verteld dat het enige échte ongeluk waar hij ooit van had gehoord dat van een man in Arizona was, die om het leven was gekomen toen hij een meteoriet op z'n hoofd had gekregen.

‘Er valt altijd iemand iets te verwijten,’ zei pa. ‘Wat niet hetzelfde is als ergens schuldig aan zijn.’

‘Zie jij de man die mam heeft aangereden als schuldig?’ vroeg ik.

Hij dacht even na. Hij bracht zijn glas naar zijn lippen en dronk. Dit was zes of acht maanden na mams dood en hij dronk eigenlijk nooit meer bier. Er kwam inmiddels alleen nog maar whisky in huis, Gilbey's.

‘Ik probeer dat niet te vinden. En meestal lukt dat wel, tenzij ik om twee uur 's nachts wakker word en er niemand naast me in bed ligt. Dan vind ik dat hij schuldig is.’

4

Mam liep de heuvel af. Op de plek waar het voetpad ophield stond een bord. Ze liep langs het bord en stak de brug over. Inmiddels begon het donker te worden en te miezeren. Ze liep de winkel binnen en Irina Eliades (die natuurlijk mevrouw Zippy werd genoemd) vertelde haar dat er over een minuut of drie, hooguit vijf, weer kip klaar zou zijn. Ergens in Pine Street, niet ver van ons huis, was de loodgieter net klaar met zijn laatste klus van die zaterdag en zette hij zijn gereedschapskist achter in zijn bestelbusje.

De kip kwam gloeiend heet, goudbruin gebraden uit de oven. Mevrouw Zippy deed acht stukken kip in een doos en gaf mam nog een extra vleugeltje om onderweg naar huis op te peuzelen. Mam bedankte haar, rekende af en bleef nog even bij de tijdschriften staan kijken. Als ze dat niet had gedaan, had ze de overkant van de brug misschien wel gehaald – wie zal het zeggen? Terwijl mam het laatste nummer van de *People* stond te bekijken, reed het busje van de loodgieter waarschijnlijk net Sycamore Street op om aan de anderhalve kilometer lange rit heuvelafwaarts te beginnen.

Ze zette het tijdschrift terug, deed de deur open en zei over haar schouder tegen mevrouw Zippy: ‘Prettige avond nog.’ Misschien heeft ze nog

iets geroepen toen ze zag dat het busje haar ging raken en God mag weten wat er op dat moment door haar heen ging, maar dat waren de laatste woorden die ze ooit heeft gezegd. Ze liep naar buiten. Het regende inmiddels flink door; koude, zilverachtige strepen in het schijnsel van de enige lantaarnpaal aan de Zip Mart-kant van de brug.

Knabbelend op haar kippenvleugeltje liep mijn moeder het metalen wegdek op. Ze werd beschenen door koplampen, die een lange schaduw achter haar wierpen. Aan de andere kant van de brug passeerde de loodgieter het waarschuwbord met BRUGWEGDEK BEVRIEST EERDER DAN DE STRAAT! RIJ VOORZICHTIG! Keek hij in zijn binnenspiegel? Las hij misschien berichtjes op zijn mobiel? Later beantwoordde hij beide vragen ontkennend, maar wanneer ik denk aan wat haar die avond overkwam, moet ik altijd aan mijn vader denken die zei dat het enige échte ongeluk waar hij ooit van had gehoord dat van de man was die een meteoriet op zijn hoofd kreeg.

Er was ruimte genoeg. De stalen brug was een heel stuk breder dan de houten uitvoering was geweest. Het probleem was dat stalen rooster. Halverwege de brug zag hij mijn moeder en trapte op de rem, niet omdat hij te hard reed (zei hij zelf), maar puur instinctief. Het metalen oppervlak was aan het opvriezen. Het busje slipte en begon naar de zijkant te glijden. Mijn moeder drukte zich tegen de brugleuning en liet haar kippenvleugeltje vallen. Het busje gleed door en raakte haar, zodat ze langs de reling tolde. Ik wil er niet aan denken welke delen van haar in die dodelijke spiraal van haar lichaam werden gerukt, maar soms gebeurt dat onwillekeurig toch. Het enige wat ik weet is dat de neus van het busje haar uiteindelijk vlak bij de Zip Mart-kant van de brug tegen een brugpijler drukte. Een deel van haar viel in de Little Rumble, maar het meeste bleef op de brug.

In mijn portefeuille zit een foto van ons. Ik denk dat ik een jaar of drie was toen hij werd genomen. Ze draagt mij op haar heup. Een van mijn handjes zit in haar haar. Ze had prachtig haar.

Rottige kerst dat jaar. Geloof mij maar.

Ik herinner me het condoleancebezoek na de begrafenis. Het was bij ons thuis. Eerst was mijn vader er, om mensen te begroeten en condoleances in ontvangst te nemen, en opeens was hij verdwenen. Ik vroeg zijn broer, mijn oom Bob, waar hij was. ‘Hij is even gaan liggen,’ zei oom

Bob. ‘Hij was helemaal uitgeteld, Charlie. Waarom ga je niet even buitenspelen?’

Ik had nog nooit zo weinig zin gehad om te spelen, maar ik ging toch naar buiten. Ik liep langs een paar grote mensen die buiten stonden te roken en hoorde een van hen zeggen: ‘Arme vent, straalbezopen.’ Ondanks mijn intense verdriet om mijn moeder, wist ik precies over wie ze het hadden.

Voor mams dood was mijn vader wat je zou kunnen noemen ‘een regelmatige drinker’. Ik was een klein jochie en zat nog maar in de tweede klas, dus misschien zou je dat met een korreltje zout moeten nemen, maar volgens mij was het echt waar. Ik heb hem nooit horen lallen of door het huis zien wankelen, hij kwam niet in cafés en hij heeft mij of mijn moeder nooit met één vinger aangeraakt. Hij kwam gewoon thuis met zijn aktetas en dan schonk mam iets voor hem in, meestal een martini. Zelf nam ze er dan ook een. ’s Avonds, wanneer we tv zaten te kijken, dronk hij soms een paar biertjes. Meer niet.

Dat veranderde allemaal na die verdomde brug. Hij was dronken na de begrafenis (straalbezopen), dronken met kerst en dronken met oud en nieuw. In de weken en maanden nadat we haar waren verloren, was hij bijna altijd dronken. Voornamelijk thuis. Hij ging ’s avonds nog steeds niet naar cafés (‘Te veel klootzakken zoals ik,’ zei hij een keer) en hij raakte me nog steeds met geen vinger aan, maar het drinken liep wel uit de hand. Nu weet ik dat. Toen accepteerde ik het gewoon. Dat doen kinderen nu eenmaal. Net als honden.

Het begon ermee dat ik twee ochtenden per week zelf mijn ontbijt moest klaarmaken, daarna werden dat er vier en vervolgens vrijwel elke dag. Ik zat dan in de keuken Alpha-Bits of Apple Jacks te eten, terwijl ik hem in de slaapkamer hoorde snurken – van dat lange, harde motorbootgesnurk. Soms vergat hij zich te scheren voordat hij naar zijn werk ging. Na het avondeten (steeds vaker in de vorm van afhaalmaaltijden) verstopte ik zijn autosleutels. Als hij dan een nieuwe fles nodig had, moest hij lopend naar de Zippy om er eentje te halen. Ik dacht er dan wel eens aan dat hij ook een auto tegen zou komen op die verdomde brug, maar echt bang was ik er niet voor. Het leek me uitgesloten (of op z’n minst toch zo goed als) dat mijn beide ouders op dezelfde plek aan hun eind zouden komen. Mijn vader zat in verzekeringen en ik wist wat actuariële tabellen waren: kansberekeningen.

Hij was goed in zijn werk, mijn vader, en ondanks zijn drankgebruik wist hij het nog drie jaar lang te redden. Kreeg hij waarschuwingen op zijn werk? Ik heb geen idee, maar waarschijnlijk wel. Werd hij, toen het zover

was dat hij 's middags al begon met drinken, wel eens aangehouden voor roekeloos rijden? Als dat zo was, kwam hij er misschien wel af met een waarschuwing. Dat lijkt me eigenlijk wel waarschijnlijk, want hij kende alle politieagenten in de stad. Hij had voor zijn werk dagelijks met de politie te maken.

In die drie jaar had ons leven een bepaald ritme. Het was dan misschien geen goed ritme, niet zo eentje waarop je zou willen dansen, maar ik kon er wel op rekenen. Om een uur of drie kwam ik uit school. Tegen vijven kwam mijn vader binnenrollen, met al een paar glazen achter de kiezen, wat te merken was aan zijn drankkegel (hij zat 's avonds dan wel niet in een café, maar ik kwam er later achter dat hij onderweg naar huis vaste klant was bij Duffy's Tavern). Hij bracht dan een pizza mee, of taco's, of Chinees van Joy Fun. Soms vergat hij dat en lieten we iets bezorgen... of liever gezegd, dat deed ik dan. Na het eten begon het echte drinken. Voornamelijk gin. En als de gin op was, iets anders. Soms viel hij 's avonds voor de tv in slaap. Andere avonden stommelde hij naar zijn slaapkamer en liet hij het aan mij over om zijn schoenen en verkreukelde colbertje op te bergen. Af en toe werd ik wakker omdat ik hem hoorde huilen. Het is behoorlijk rottig om dat midden in de nacht te horen.

In 2006 stortte alles in. Het was zomervakantie. Het was zomervakantie en ik had om tien uur 's ochtends een honkbalwedstrijd – ik sloeg twee homeruns en maakte een geweldige vangbal. Toen ik even na twaalven thuiskwam was mijn vader er al. Hij zat in zijn stoel en staaarde naar de tv, waar een paar oude filmsterren een duel uitvochten op de trappen van een kasteel. Hij zat in zijn onderbroek een kleurloos drankje te drinken dat naar pure gin rook. Ik vroeg hem waarom hij thuis was.

Terwijl hij naar het zwaardgevecht bleef kijken en niet eens met dubbele tong, zei hij: 'Ik schijn mijn baan kwijt te zijn, Charlie. Of, om met Bobcat Goldthwait te spreken, ik weet wel waar hij is, maar iemand anders heeft hem nu. Of krijgt hem heel binnenkort.'

Ik had het gevoel alsof ik niet wist wat ik moest zeggen, maar er kwamen toch woorden uit mijn mond. 'Omdat je drinkt.'

'Ik ga stoppen,' zei hij.

Ik wees alleen maar naar het glas. Toen ging ik naar mijn slaapkamer, deed de deur dicht en begon te huilen.

Hij klopte op mijn deur. 'Mag ik binnenkomen?'

Ik gaf geen antwoord. Ik wilde niet dat hij me hoorde janken.

'Kom op, Charlie. Ik heb het door de gootsteen gegooit.'

Alsof ik niet wist dat de rest van de fles nog op het aanrecht stond. En in de drankkast stond er ook nog wel een. Of twee. Of drie.

‘Kom op, Charlie, wat zeg je ervan?’ *Zjeg*. Ik haatte het als hij met dubbele tong sprak.

‘Krijg de tering, pap.’

Ik had nog nooit van m'n leven zoiets tegen hem gezegd en eigenlijk wilde ik dat hij binnen zou komen en me een mep zou geven. Of een knuffel. Of in elk geval iéts. In plaats daarvan hoorde ik hem de keuken in sloffen, waar de fles Gilbey's stond te wachten.

Toen ik uiteindelijk mijn kamertje uit kwam, lag hij te slapen. De tv stond nog aan, maar zonder geluid. Het was een of andere zwart-witfilm, eentje met oude auto's die rond raceten over iets wat overduidelijk een filmset was. Pap keek altijd TCM wanneer hij dronk, tenzij ik thuis was en per se iets anders wilde zien. De fles stond, zo goed als leeg, op de salontafel. Ik goot het laatste restje door de gootsteen. Ik deed de drankkast open en overwoog even om de rest ook allemaal weg te gooien, maar ik werd al moe toen ik de gin, de whisky, de miniflesjes wodka, de koffielikeur zag staan. Je zou niet verwachten dat een jochie van tien zo moe kon zijn, maar ik was het toch.

Voor het avondeten zette ik een diepvriesmaaltijd in de magnetron – Grootmoeders Kipschotel, onze favoriet – en terwijl die stond te garen schudde ik hem wakker. Hij kwam overeind, keek om zich heen alsof hij niet wist waar hij was en begon toen afschuwelijke kokhalsgeluiden te maken die ik nooit eerder had gehoord. Hij wankelde met zijn handen voor zijn mond naar de badkamer en ik hoorde hem kotsen. Het leek alsof er geen einde aan kwam, maar uiteindelijk hield het op. De magnetron piepte. Ik haalde de Kipschotel eruit en gebruikte daarvoor de ovenwanten met op de linkerhand de tekst LEKKER KOKEN, en op de rechterhand LEKKER ETEN – je hoeft die dingen maar één keer te vergeten als je iets heets uit de magnetron haalt en daarna vergeet je het nooit meer. Ik kwakte wat op onze borden en ging de woonkamer binnen, waar pap met gebogen hoofd en zijn gevouwen handen achter zijn nek op de bank zat.

‘Kun je iets eten?’

Hij keek op. ‘Misschien. Als je me een paar aspirientjes brengt.’

De badkamer stonk naar gin en nog iets anders, dipsaus of zoiets, maar het was hem in elk geval gelukt alles in de pot te krijgen en weg te spoelen. Ik spoot wat luchtverfrisser om me heen en bracht hem het potje aspirine en een glas water. Hij nam drie tabletten en zette het glas waar de fles Gilbey's had gestaan. Hij keek naar me op met een uitdrukking die ik nog nooit van hem had gezien, zelfs niet toen mam net was overleden. Ik zeg dit niet graag, maar ik doe het toch omdat ik het op dat moment dacht: het was de blik van een hond die op de vloer heeft gepoept.

‘Ik denk dat ik wel kan eten als ik een knuffel van je krijg.’

Ik gaf hem een knuffel en zei dat ik spijt had van wat ik had gezegd.

‘Het is al goed. Ik zal het wel verdiend hebben.’

We gingen naar de keuken en aten zo veel van Grootmoeders Kipschotel als we konden, wat niet erg veel was. Terwijl hij onze borden leegschraapte in de gootsteen, vertelde hij me dat hij ging stoppen met drinken en het weekend daarop deed hij dat. Hij vertelde ook dat hij maandag een nieuwe baan ging zoeken, maar dat deed hij niet. Hij bleef thuis, keek oude films op TCM en toen ik thuiskwam van honkbaltraining en zwemmen, was hij weer laddersat.

Hij zag me kijken en schudde alleen maar zijn hoofd. ‘Morgen. Morgen. Ik beloof het. Echt.’

‘Ik geloof er geen zak van,’ zei ik en ik ging naar mijn kamer.

6

Dat was de ergste zomer van mijn jeugd. *Nog erger dan toen je moeder was gestorven?* zou je kunnen vragen en dan zou ik ja zeggen, omdat hij de enige ouder was die ik nog had en omdat alles in slow motion leek te gebeuren.

Hij ondernam nog wel halfslachtige pogingen om een baan in het verzekeringswezen te bemachtigen, maar het liep allemaal op niets uit, zelfs wanneer hij zich keurig had geschoren en gewassen en een net pak had aantrokken. Zo’n verhaal doet natuurlijk snel de ronde.

Rekeningen die binnenkwamen stapelden zich op op het tafeltje in de hal. Ongeopend. Door hem tenminste. Ik was degene die ze openmaakte wanneer de stapel te hoog werd. Ik legde ze voor hem neer en hij schreef cheques uit om ze te betalen. Ik wist niet wanneer die cheques terug zouden komen met een stempel ONVOLDOENDE SALDO en ik wilde het ook niet weten. Het voelde alsof je op een brug staat en je je voorstelt dat er een stuurloze vrachtauto op je afkomt. Je vraagt je af wat er als laatste door je hoofd zal gaan voordat hij je vermorzelt.

Hij kreeg een parttimebaantje bij de Jiffy Car Wash langs de snelweg. Dat duurde een week en toen nam hij ontslag of kreeg hij de zak. Hij vertelde me niet welke van de twee en ik vroeg er niet naar.

Ik werd ingedeeld bij het All Star Shrimp League-honkbalteam, maar we lagen er na de eerste twee wedstrijden van een dubbele eliminatiecompetitie al uit. In het normale wedstrijdseizoen had ik zestien homeruns geslagen, ik was Star Markets sterkste slagman, maar in die twee wedstrij-

den sloeg ik zeven keer uit, één keer op een bal in het zand en een keer naar een bal die zo hoog over ging dat ik een lift nodig had gehad om hem te kunnen raken. Coach vroeg wat er met me aan de hand was en ik zei niks, niks, laat me met rust. Ik haalde ook stomme dingen uit – soms met een vriend, soms in mijn eentje.

En verder sliep ik slecht. Niet dat ik nachtmerries had, zoals na de dood van mijn moeder, ik kwam gewoon niet in slaap. Soms sliep ik om twaalf of één uur 's nachts nog steeds niet. Ik kreeg de gewoonte mijn wekker om te draaien, zodat ik niet naar de cijfers hoefde te kijken.

Het was niet zo dat ik mijn vader haatte (hoewel dat er op een gegeven moment ongetwijfeld van zou zijn gekomen), maar ik voelde minachting voor hem. Zwak, zwak, dacht ik, wanneer ik in bed naar zijn gesnurk lag te luisteren. En natuurlijk vroeg ik me af wat er met ons zou gebeuren. De auto was afbetaald, dat zat wel goed, maar het huis niet en ik schrok me rot van de hoogte van die aflossingen. Hoelang nog voordat hij onze maandelijks vaste maandlasten niet meer kon opbrengen? Dat moment zou zeker aanbreken, want de hypotheek had nog een looptijd van negen jaar en zo lang gingen we het financieel echt niet redden.

Dakloos, dacht ik. Straks is ons huis van de bank, net als in *De druiven der gramschap*, en dan zijn we dakloos.

Ik had in de stad vaak genoeg dakloze mensen gezien en wanneer ik niet kon slapen moest ik altijd aan ze denken. Ik dacht heel veel aan die stadszwerfers. Ze droegen oude kleren die om hun magere lijven slobberden of juist om hun dikke pens spanden. Sneakers die bij elkaar werden gehouden met ducttape. Kapotte brillen. Lang haar. Verwilderde blikken. Drankkegels. In gedachten zag ik ons al in onze auto slapen bij het oude rangeerterrein of op de parkeerplaats bij de Walmart, tussen de campers. Ik zag mijn vader al een winkelwagentje duwen vol met onze laatste bezittingen. Daar zag ik dan altijd mijn wekker tussen zitten. Ik weet niet waarom ik dat zo verschrikkelijk vond, maar dat vond ik wel.

Ik moest al weer bijna naar school, dakloos of niet. Sommige kinderen in mijn team zouden me waarschijnlijk Strike-Out Charlie gaan noemen. Wat altijd nog beter was dan Het Zoontje van die Zuipschuit, maar hoelang zou het duren voordat ze me daarmee gingen pesten? Bij ons in de straat wist iedereen al dat George Reade niet meer naar zijn werk ging en ze wisten vast en zeker ook waarom. Daar maakte ik me geen illusies over.

Wij waren nooit een gezin van kerkgangers geweest en verder ook niet religieus. Op een keer vroeg ik mijn moeder waarom wij niet naar de kerk gingen – was dat omdat zij niet in God geloofde? Zij antwoordde dat ze wel in Hem geloofde, maar geen dominee (of priester, of rabbi) nodig

had om haar te vertellen hoe ze dat moest doen. Ze zei dat ze alleen maar haar ogen open hoefde te doen en om zich heen hoefde te kijken om te geloven. Pap zei dat hij was opgevoed als baptist, maar nooit meer naar zijn kerk was gegaan toen het daar meer over politiek begon te gaan dan over de Bergrede.

Maar op een avond, ongeveer een week voordat mijn school weer zou beginnen, kwam opeens de gedachte bij me op om te bidden. Het gevoel was zo sterk dat ik bijna niet anders kon. Ik ging op mijn knieën bij mijn bed zitten, vouwde mijn handen, kneep mijn ogen stijf dicht, en bad dat mijn vader zou stoppen met drinken. ‘Als U dat voor mij doet, wie U ook bent, dan doe ik iets voor U,’ zei ik. ‘Dat beloof ik en ik zweer het op mijn eigen leven. Laat me maar zien wat U wilt en ik doe het. Ik zweer het.’

Toen stapte ik weer in bed en die nacht sliep ik tot de volgende ochtend.

7

Voordat hij was ontslagen werkte pap voor Overland Nationale Verzekeringen. Dat is een grote maatschappij. Waarschijnlijk heb je hun reclames wel eens gezien, die met Bill en Jill, de pratende kamelen. Heel grappig. Pap zei altijd: ‘Alle verzekeringsmaatschappijen proberen de aandacht te trekken met grappige reclames, maar zodra de verzekerde een claim indient vergaat het lachen hem. Dat is het moment waarop ik in actie kom. Ik ben schade-expert en het is mijn taak – laat niemand het hardop zeggen – om het verzekerde bedrag zo laag mogelijk te houden. Soms doe ik dat, maar nu ga ik je een geheimje vertellen – ik begin altijd aan de kant van de reclamant. Tenzij ik redenen vind om dat niet te doen.’

Het hoofdkantoor van Overland Midwest staat aan de rand van Chicago, in wat pap altijd de Verzekeringslaan noemde. In de tijd dat hij er nog werkte was het vanaf Sentry zo’n drie kwartier rijden, een uur als het heel druk was. Er werkten minstens honderd schade-experts vanuit dat ene kantoor en op een dag in september 2008 kwam een van zijn vroegere collega’s bij hem langs. Lindsey Franklin heette hij. Pap noemde hem Lindy. Het was laat in de middag en ik zat aan de keukentafel mijn huiswerk te maken.

Die dag was op een gedenkwaardig rottige manier begonnen. Het huis stonk nog een beetje naar rook, ook al had ik flink met luchtverfrisser gespoten. Pap had besloten omeletten te bakken voor het ontbijt. God mag weten waarom hij om zes uur ’s ochtends al op was, of waarom hij vond dat ik behoefte had aan een omelet, maar in elk geval liep hij even weg om

naar het toilet te gaan of om de tv aan te zetten en vergat hij wat er op het fornuis stond. Hij zal ongetwijfeld nog half zat zijn geweest van de avond ervoor. Ik schrok wakker van het geloei van de rookmelder, rende in mijn ondergoed de keuken in en zag een enorme rookwolk opstijgen. Het ding in de koekenpan was volkomen verkoold.

Ik schraapte het in de vuilnisstortkoker en at een kommetje Apple Jacks met melk. Pap had zijn schort nog aan, wat er stom uitzag. Hij probeerde zich te verontschuldigen en ik mompelde maar iets terug om hem zijn mond te laten houden. Wat me het meeste bijstaat van die weken en maanden is dat hij zich altijd probeerde te verontschuldigen en dat ik daar stapelgek van werd.

Maar het was ook een gedenkwaardig goede dag, een van de beste zelfs, door wat er die middag gebeurde. Jullie weten dit waarschijnlijk al lang, maar ik vertel het toch, want ik ben altijd van mijn vader blijven houden, zelfs wanneer ik hem helemaal niet lief vond, en dit deel van het verhaal maakt me blij.

Lindy Franklin werkte voor Overland. Hij was ook een ex-alcoholist. Hij was niet een van die schade-experts met wie mijn vader heel veel omging. Waarschijnlijk omdat Lindy nooit na werktijd met de anderen mee-ging om wat te drinken in Duffy's Tavern. Maar hij wist waarom mijn vader zijn baan was kwijtgeraakt en daar wilde hij iets aan doen. Dat wilde hij althans proberen. Later kwam ik erachter dat zijn bezoekje aan mijn vader deel uitmaakte van de zogenaamde Twaalfde Stap. Later vertelde hij dat hij nog bijna van gedachten was veranderd, omdat hij alleen was (herstellende alcoholisten leggen dit soort Twaalfde Stap-bezoekjes gewoonlijk af met een partner, net als mormonen bijvoorbeeld), maar toen dacht hij: wat maakt het ook uit, en zocht hij ons adres op op zijn mobiel-tje. Ik moet er niet aan denken wat er met ons zou zijn gebeurd als hij het niet had gedaan. Dan was ik in elk geval nooit in de schuur van meneer Bowditch terechtgekomen, dat weet ik zeker.

Meneer Franklin droeg een pak en een stropdas. Hij was strak geknipt. Pap – ongeschoren, overhemd half uit zijn broek, op blote voeten – stelde ons aan elkaar voor. Meneer Franklin gaf me een hand, zei dat hij het leuk vond kennis met mij te maken en vroeg toen of ik het erg vond om even naar buiten te gaan, zodat hij mijn vader onder vier ogen kon spreken. Ik deed wat hij vroeg, maar de ramen stonden nog open van het ontbijtongelukje en ik kreeg aardig wat mee van wat meneer Franklin zei. Twee dingen herinner ik me in het bijzonder. Pap zei dat hij zo veel dronk omdat hij Jane nog steeds zo miste. En meneer Franklin zei: 'Als je haar daarmee terug kon krijgen, zou ik zeggen: pri-

ma. Maar zo werkt het niet en wat zou zij ervan vinden als ze zag hoe jij en je zontje nu leven?’

Het andere wat hij zei was: ‘Ben je het niet ongelooflijk zat om steeds zo ongelooflijk zat te zijn?’ Toen begon mijn vader te huilen. Meestal vond ik het vreselijk wanneer hij dat deed (zwak, zwak), maar nu dacht ik dat dit huilen misschien wel anders was.

8

Jij wist natuurlijk al wat er ging gebeuren en waarschijnlijk ken je de rest van het verhaal ook al en al helemaal als je zelf aan het afkicken bent of als je iemand kent die daarmee bezig is. Die avond nam Lindy Franklin pap mee naar een bijeenkomst, een meeting van de AA. Toen ze terugkwamen, belde meneer Franklin zijn vrouw om te zeggen dat hij bij een vriend bleef slapen. Hij sliep op onze slaapbank en de volgende ochtend nam hij pap al om zeven uur mee naar een meeting die Nuchtere Zonsopkomst heette. Dat werd paps vaste meeting en daar kreeg hij na een jaar zijn eerste AA-penning. Ik verzuimde van school om die aan hem te kunnen overhandigen en die keer was ik degene die stond te snotteren. Niemand leek dat erg te vinden; er wordt wat afgesnotterd op die meetings. Na afloop kreeg ik een dikke knuffel van pap en ook van Lindy, die ik inmiddels bij zijn voornaam noemde, omdat hij er zo vaak was. Hij was mijn vaders sponsor in het programma.

Dat was het wonder. Ik weet inmiddels veel over de AA en ik weet dat het mannen en vrouwen van over de hele wereld overkomt, maar niettemin zag ik het als een wonder. Pap kreeg zijn eerste penning niet precies een jaar na Lindy’s Twaalfde Stap-bezoekje, want hij had nog een paar uitglijders, maar die biechtte hij eerlijk op en de mensen van de AA zeiden wat ze altijd zeggen, gewoon terug blijven komen, en dat deed hij en de laatste uitglijder – één biertje van een sixpack dat hij uiteindelijk leeggoot in de gootsteen – was net voor Halloween 2009. In het toespraakje dat Lindy hield bij paps eerste jaar, zei hij dat veel mensen het programma krijgen aangeboden, maar er niets mee dóén. Hij zei dat pap een van de gelukkigen was. Misschien was dat waar, misschien was mijn gebed gewoon toeval, maar ik geloof liever dat dat niet zo is. In de AA kun je ervoor kiezen te geloven wat je wilt. Dat staat in wat herstellende alcoholisten het Grote Boek noemen.

En ik had nu een belofte waaraan ik me moest houden.

Ik ging alleen mee naar meetings wanneer pap weer een mijlpaal had bereikt, maar zoals ik al zei was Lindy vaak bij ons en zo pikte ik dus toch de meeste kreten op die mensen van de AA altijd gebruiken. ‘Je kunt van een augurk nooit meer een komkommer maken’ vond ik een leuke, en: ‘God maakt geen rommel,’ maar de uitspraak die me tot de dag van vandaag is bijgebleven, is iets wat ik Lindy op een avond tegen pap hoorde zeggen toen pap het had over alle onbetaalde rekeningen en dat hij bang was het huis kwijt te raken. Lindy zei dat het feit dat mijn vader niet meer dronk een wonder was. Toen voegde hij eraan toe: ‘Maar wonderen hebben niets met magie te maken.’

Toen hij een half jaar nuchter was, solliciteerde pap weer bij Overland en met steun van Lindy Franklin en een paar anderen – onder wie zijn oude baas, degene die hem de zak had gegeven – kreeg hij zijn oude baan terug, maar hij was op proef en daar was hij zich heel goed van bewust. Het zorgde ervoor dat hij twee keer zo hard ging werken. Toen, in het najaar van 2011 (twee jaar nuchter), had hij een discussie met Lindy die zo lang duurde dat Lindy uiteindelijk maar weer bleef slapen, op de bedbank. Pap zei dat hij voor zichzelf wilde beginnen, maar niet zonder Lindy’s zegen. Toen hij er zeker van was dat pap niet meteen weer aan de drank zou gaan als zijn nieuwe onderneming zou mislukken – voor zover hij daar zeker van kon zijn, afkicken is natuurlijk geen exacte wetenschap – zei Lindy tegen hem dat hij het dan maar moest proberen.

Pap legde me uit wat dat inhield: voor jezelf werken. ‘Nou, wat vind je ervan?’

‘Ik vind dat je dan maar toedeledoki moet zeggen tegen die lui bij Overland,’ antwoordde ik en daar moest hij om lachen. Daarna zei ik wat ik moest zeggen: ‘Maar als je weer gaat drinken, maak je er een zootje van.’

Twee weken later nam hij ontslag bij Overland en in februari 2012 hing hij zijn naambordje op de deur van een klein kantoor in Main Street: **GEORGE READE, ONAFHANKELIJK SCHADE-EXPERT.**

Hij bracht er niet veel tijd door. Het grootste deel van de tijd was hij op pad. Hij praatte met politieagenten, hij praatte met borgstellers (‘Daar krijg je soms goede tips van,’ zei hij), maar het meest praatte hij met advocaten. Velen kenden hem van zijn werk bij Overland, en wisten dat hij te vertrouwen was. Ze gaven hem klussen – de lastige, waarin de grote maatschappijen en het bedrag dat ze bereid waren uit te keren drastisch verlaagden of de hele claim afwezen. Hij maakte lange, lange dagen. Ik kwam bijna elke dag thuis in een leeg huis en maakte mijn eigen eten klaar. Dat vond ik niet erg.

In het begin gaf ik mijn vader, wanneer hij dan eindelijk thuiskwam, een dikke knuffel om heimelijk te snuffelen of zijn adem misschien naar de onmiskenbare geur van Gilbey's Gin rook. Na een poosje gaf ik hem gewoon die knuffel. En hij sloeg maar zelden een ochtendmeeting over.

Af en toe kwam Lindy zondags bij ons lunchen. Meestal bracht hij dan iets te eten mee en keken we met ons drieën naar de Bears op tv, of naar de White Sox, als het honkbalseizoen was. Op een van die middagen zei mijn vader dat de zaken elke maand beter gingen. 'Het zou nog sneller gaan als ik vaker aan de kant van de eiser zou staan bij zaken waarbij iemand is uitgeleden en gevallen, maar daar zit zo vaak een luchtje aan.'

'Vertel mij wat,' zei Lindy. 'Je kunt er op de korte termijn leuk mee verdienen, maar uiteindelijk leveren zulke klussen alleen maar ellende op.'

Vlak voor het begin van mijn eerste jaar aan Hillview High, mijn middelbare school, zei pap dat we eens ernstig moesten praten. Ik zette me schrap voor een preek over tieners met een drankprobleem, of een verhaal over de rottigheid die mijn vriend Bertie Bird en ik hadden uitgehaald tijdens (en ook nog eventjes ná) zijn jaren als alcoholist, maar daar was het hem niet om te doen. Hij wilde het over school hebben. Hij zei dat ik, als ik naar een goede universiteit wilde, goed mijn best moest doen. Echt héél goed.

'Met mijn zaak gaat het de goede kant op. Eerst was het spannend en ik heb zelfs een keer bij mijn broer moeten aankloppen voor een lening, maar die is nu bijna afbetaald en ik denk dat ik me binnenkort geen zorgen meer hoeft te maken. De klanten weten me te vinden. Maar wat betreft verder studeren...' Hij schudde zijn hoofd. 'Ik denk niet dat ik je daar al meteen veel bij zal kunnen helpen. We mogen al blij zijn dat we kredietwaardig zijn. Dat is allemaal mijn schuld en ik doe mijn uiterste best om er iets aan te veranderen...'

'Dat weet ik wel.'

'... maar je zult jezelf dus moeten redden. Je zult hard moeten werken en hoge scores moeten halen bij de toelatingstests.'

Ik was van plan in december de SAT-test af te leggen, maar dat zei ik niet. Pap was nog niet klaar.

'Je moet ook nadenken over leningen, maar alleen als het echt niet anders kan, want het duurt heel lang voordat je die hebt afbetaald. Denk ook aan studiebeurzen. En blijf sporten, want daarmee kun je ook aan een beurs komen, maar het allerbelangrijkste zijn je cijfers. Cijfers, cijfers, cijfers. Je hoeft van mij bij je diploma-uitreiking niet de beste van je jaar te zijn, maar ik wil je wel tussen de beste tien zien staan. Begrepen?'

'Ja, vader,' zei ik en hij gaf me een speels tikje.

Ik deed goed mijn best en haalde mooie cijfers. In het najaar speelde ik football en in het voorjaar honkbal. Als tweedejaars speelde ik voor beide sporten in het schoolteam. Coach Harkness wilde dat ik ook nog ging basketballen, maar dat deed ik niet. Ik zei dat ik minimaal drie maanden per jaar nodig had voor andere dingen. Coach liep hoofdschuddend weg, zich verbazend over de bedroevende mentaliteit van de jeugd in deze verdorven tijden.

Ik ging wel eens naar feestjes. Ik kuste wel eens een meisje. Ik kreeg een paar goede vrienden, vooral binnen de sport, maar niet allemaal. Ik ontdekte een paar metalbands die ik goed vond en waarvan ik de muziek heel hard afspeelde. Mijn vader zei er nooit iets van, maar gaf me voor kerst wel AirPods. Er zouden nog verschrikkelijke dingen gebeuren – daar zal ik je later nog over vertellen – maar niet één van de verschrikkelijke dingen die ik me tijdens mijn slapeloze nachten in mijn hoofd had gehaald was echt gebeurd. Het was nog steeds ons huis en ik kon met mijn sleutel nog steeds de voordeur openmaken. Dat was fijn. Als je ooit bang bent geweest dat je nog eens koude winternachten in een auto moet doorbrengen, of in een daklozenopvang, dan weet je waar ik het over heb.

En ik vergat nooit de afspraak die ik met God had gemaakt. ‘Als U dat voor mij doet, dan doe ik iets voor U,’ had ik gezegd. Op mijn knieën had ik dat gezegd. ‘Laat me maar zien wat U wilt en ik zal het doen. Ik zweer het.’ Het was het gebed van een kind geweest, een vorm van magisch denken, maar een deel van mij (het grootste deel) geloofde dat niet. Nog steeds niet. Ik dacht dat mijn gebed was verhoord, net als in die sentimentele films die ze altijd uitzenden tussen Thanksgiving en Kerstmis. En dat betekende dus dat ik me aan mijn deel van de afspraak moest houden. Als ik dat niet deed, zou God het wonder vast en zeker terugnemen en zou mijn vader weer gaan drinken. Vergeet niet dat middelbare scholieren – hoe groot de jongens en hoe mooi de meisjes ook zijn – vanbinnen in wezen nog kinderen zijn.

Ik probeerde het. Ook al zaten al mijn dagen niet alleen vol met school en naschoolse activiteiten, maar puilden ze er werkelijk van uit, toch deed ik mijn best om mijn schuld te vereffenen.

Ik deed samen met medescholieren vrijwilligerswerk. Zo deed ik mee aan het project Adopteer-Een-Snelweg. Wij kregen drie kilometer van Highway 226 toegewezen, een complete woestijnen van fastfoodtenten, motels en benzinstations. Ik denk dat ik wel een biljoen Big Mac-doosjes, twee biljoen bierblikjes en minstens tien afgedankte onderbroekjes